

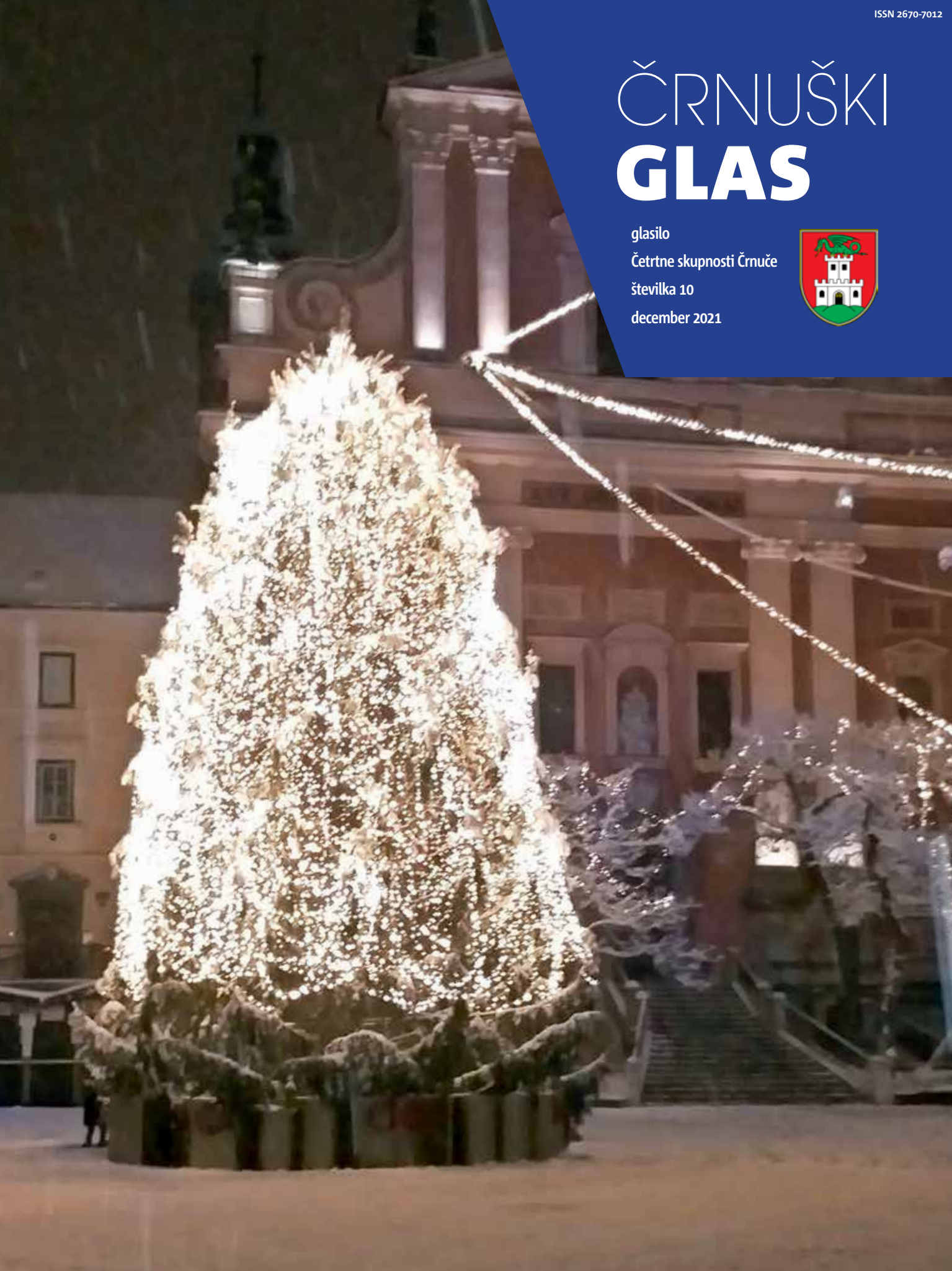
ČRNUŠKI GLAS

glasilo

Četrtna skupnost Črnuče

številka 10

december 2021

UVODNIK

Predpraznična radost in državljanska modrost v negotovih časih

ŽARKO HOJNIK

Če bi bil covid-19 edini problem, bi bil naš svet bržkone velika srečna družina s hujšo različico nadležne gripe. Za posameznika morda dobra dva tedna bolehnosti. Za družbo le sezonski cikel nevšečnosti do kolektivne imunosti. Toda razmere so drugačne. Pandemija je verižno sprožila še kopico drugih problemov, zato se svetovna skupnost spoprijema s krizo brez primere.

Nevarnosti kužnega mikroorganizma seveda ne bi smeli podcenjevati. Za skupno dobro bi morali upoštevati ukrepe, ki so nujni za preživetje in javno zdravje. Sreča in prihodnost slehernika ne moreta biti odvisni le od zasebnih mnenj, interesov in koristi, temveč tudi od družbene odgovornosti ter večinskega soglasja razumnih ljudi, kako moramo

ravnati, da bomo poskrbeli za preživetje in vitalne interese družbe. Med temi so v vrhu skrb za sistem javne varnosti in javnega zdravja, zaščita pred naravnimi in drugimi nesrečami ter oskrba z varno hrano in vodo. Je naše zdravstvo pred kolapsom le zaradi virusa ali tudi zaradi večletnega zanemarjanja

RAZUMNI LJUDJE so se z medsebojnim sodelovanjem od nekdanjih učinkovitejših odzivali na najhujše.

zdravstvenega sistema, nepoštene okoriščanja z javnimi sredstvi, kriminala in korupcije?

Kljub vsemu naj bodo prihajajoči prazniki čas veselja in radosti. Podarimo si nasmeš in kanček optimizma, da bomo skupaj prebrodili težave. Predvolilno obdobje pa naj bo čas premisleka, kaj lahko storimo, da se bomo približali boljši prihodnosti za vse. Od razvnetih (političnih) strasti bi se morali razumno vrniti k vprašanju, kaj so resnični vzroki za kulturno in gospodarsko nazadovanje naše družbe. S čim večjo udeležbo na volitvah pa podeliti zaupanje tistim, ki bodo ob vsej različnosti (pluralnosti) demokratičnih interesov zmogli povezovati. Razumni ljudje so se z medsebojnim sodelovanjem od nekdanjih učinkovitejših odzivali na najhujše. Kakšna bo naša družba v prihodnosti, je torej predvsem vprašanje državljanske modrosti ter odgovornosti razumnih ljudi za skupno dobro in blagor vsakega od nas.

OBLETNICE IN PRAZNIKI

December nam od vseh mesecev verjetno prinese največ praznikov in obletic ... Nekaj teh izhaja iz tradicije, nekaj kot spomin na dogodke, ki so zaznamovali naše življenje in nadaljnji razvoj družbe, nekatere pa smo prevzeli iz drugih okolij in drugega časa.

Spominjamo se akcije Sever, prve akcije uradnih oblasti 1. decembra 1989, ki je zavarovala slovensko suverenost. Ta akcija ni bila ne začetek ne konec osamosvojitvenih procesov, saj so se določeni procesi in dogodki stopnjevali in zaostrovali do osamosvojitvene vojne, v kateri sta slovenska milica oziroma policija ter slovenska teritorialna obramba opravili zgodovinsko nalogo. Pred 31 leti, 26. decembra 1990, smo uradno razglasili rezultate plebiscita. Glasovanja se je udeležilo 93,2 odstotka volilnih upravičencev, za samostojno in neodvisno Slovenijo jih je glasovalo 88,5 odstotka. Zato je bil kasneje 26. december razglašen za državni praznik, dan samostojnosti in enotnosti.

Vsakega 3. decembra se spomnimo tudi rojstva našega največjega pesnika Franceta Prešerna. Del njegove pesmi *Zdravljica*, napisane leta 1844, je besedilo državne himne.

December je tudi mesec obdarovanja, ki se ga razveselijo predvsem najmlajši, saj jih obiščejo trije dobri možje. Pa vendar tega privilegija nimajo vsi otroci. Prav je, da se v teh dneh odzovemo na katero od številnih akcij obdarovanja in pomoči otrokom, ki zaradi socialnih razmer niso deležni niti najosnovnejših dobrin za dostojno življenje.

Božič je zaradi tradicije, običajev in intimnosti skoraj mističen družinski praznik, ki ga radi preživimo v krogu svojih najbližjih. Po mnenju mnogih je to še vedno eden od najlepših praznikov v letu. Če se nam uspe umiriti in pozabiti na potrošniško evforijo, bomo morda za trenutek ustavili čas ter se lažje posvetili domačim.

V prihajajočih dneh vam želim, da bi se naučili prazničnega vzdušja, veselje in optimizem pa radodarno delili z drugimi. V novem letu pa obilo zdravja in uspeha!

Žarko Hojnik, predsednik sveta ČS Črnuče

ČRNUŠKI GLAS

Izdajatelj: Mestna občina Ljubljana, Četrtna skupnost Črnuče, Dunajska 367, 1231 Ljubljana Črnuče, ISSN 2670-7012

Telefon: 01 561 57 90

e-pošta: crnuski.glas@gmail.com

Glavni in odgovorni urednik: Žarko Hojnik

Uredništvo: Darko Rozinec, Ksenija Drole, Josip Marinič, Smiljan Mekicar

Lektorica: Urška Jarnovič

Tehnični urednik: Sergej Murko

Tisk: Tiskarsko središče d.o.o., Slovenčeva 19A, 1000 Ljubljana

Naklada: 4.500 izvodov

Naslovnica: Foto Žarko Hojnik

Prepovedana je vsakršna reprodukcija, distribucija, predelava ali dajanje na voljo javnosti avtorskih del ali njihovih delov v tržne namene brez sklenitve ustrezne pogodbe.

SAMOTESTIRANJE V ŠOLI

Skupinsko vrtanje po nosu

Vlada je 17. novembra določila obvezno samotestiranje vseh otrok v šoli. Sama s to odločitvijo nimam težav, ker sina, ki obiskuje tretji razred osnovne šole, redno testiramo tudi doma. Brez večjih težav smo ga naučili, kako to pravilno naredi sam. Verjamem, da so tega sposobni tudi otroci nižjih razredov. Bolj ko se odpira razprava za in proti testiranju otrok, za in proti nošenju mask, za in proti cepljenju, bolj me žalosti predvsem dejstvo, da pozabljamo, da živimo v skupnosti. Vse bolj smo egoistični in egocentrični, oddaljujemo se od vrednot solidarnosti, tovarištva in skrbi za druge. Za svoja sinova si želim, da bi odrasla v sočutna in odgovorna posameznika, ki bosta pri svojih odločitvah upoštevala tudi možne učinke tega na druge. Če to pomeni, da bosta morala kdaj narediti kaj samo zato, da bo skupnosti kot celoti bolje, se mi ne zdi nič narobe. Saj smo vendar del te skupnosti.

V najhujši zdravstveni krizi zadnjega stoletja, ko je v Sloveniji v enem tednu umrlo več kot 100 ljudi, v celotnem času epidemije pa smo presegli številko 5000, ko je na voljo le še nekaj respiratorjev za najmlajše, je treba na osebni ravni narediti nekaj za skupnost: se trikrat na teden samotestirati v šoli, se cepiti, upoštevati preventivne ukrepe. V našem primeru

zato, da zaščitimo nekajmesečnega družinskega člana, osnovnošolca in druge ljudi, s katerimi smo v stikih. Že res, da je otroški imunski sistem na srečo dovolj močen, da se praviloma brez zapletov spopade z virusom, vendar je pri nekaterih premočen. Pri teh se odzove tako, da povzroči večorganski vnetni sindrom z možnimi dolgoročnimi posledicami. Zdravi otroci pri tem niso izvzeti. Zato je prav, da okužbo čim prej odkrijemo in preprečimo širjenje na tiste, katerih telo bi se z virusom težko spopadlo.

Če Slovenci veljamo za izjemno dobrodelne, ko gre za zbiranje denarja za družine v stiski ali za zdravilo za bolnega otroka, zakaj ne moremo biti sočutni in odgovorni, ko gre za upoštevanje ukrepov, ki jih poudarjajo strokovnjaki? Res je, da dobrodelnost zahteva precej manj truda in odrekovanja; praviloma zgolj pošljemo sms, in že se počutimo bolje. Včasih se mi zdi, da to sočutje zbledi takoj, ko se je treba bolj potruditi in začasno odreči svojemu udobju. Zbledi, ko je statistika dvajsetih umrlih v enem dnevu zgolj številka brez obrazov in imen. V samotestiranju zato resnično ne vidim (pre)velike žrtve, še manj se lahko poistovetim z argumentom, da otroka zaščitim, če mu ne dovolim samotestiranja v šoli. Zaupam znanstve-

nikom in ne »google strokovnjakom«. Predvsem ko pomislim, da starši kdaj ne vztrajamo dosledno pri nošenju čelade na kolesu ali električnem skiroju, da nekateri brez premisleka kadijo v otrokovi bližini, ne nazadnje tudi pogosti obiski McDonald'sa in uporaba drugih ponudnikov hitre hrane otrokovemu zdravju in varnosti škodijo bistveno bolj kot samotestiranje. Sama sem zato vzela to odločitev kot del kolektivnega vzgojnega procesa, pri katerem se bo sin s sošolkami in sošolci naučil, da je treba skrbeti tudi za druge. Podobno kot otroke z ločevanjem odpadkov ali z uporabo kolesa namesto avtomobila starši učimo odgovornega obnašanja do narave, se bo naš otrok tudi tako naučil, da na svetu ni samo on in da njegova dejanja še kako vplivajo na okolje in ljudi okoli njega.

Vsi smo naveličani epidemije in vedno novih bolj ali manj smiselnih ukrepov. Pa vendar ključni ukrepi, ki jih zagovarja stroka že skoraj dve leti, ostajajo enaki: dosledna higiena rok, nošenje zaščitne maske, omejitve druženja v zaprtih prostorih, odgovorna samoizolacija v primeru bolezenskih znakov in ne nazadnje cepljenje. Nič od tega ni pretirano težko. Tudi samotestiranje otrok ni, kar se je jasno pokazalo prvi teden izvajanja.

Naj sklenem z mislijo, da naši otroci odlično obvladajo vrtanje po nosu, po možnosti z umazanimi prsti, ki na koncu pristanejo v ustih. Zato je njihov odnos do samotestiranja odvisen predvsem od tega, kako smo jim oziroma jim bomo starši razložili pomen in smisel tega. Ob pozitivnem odnosu staršev otroci samotestiranja palčke v nos ne bodo dojeli kot vdor v njihovo zasebnost, kot rušenje njihove integritete, kar se bo kasneje v življenju kazalo v nizki samopodobi ali slabih spominih na otroštvo; nasprotno, svojim otrokom bodo s ponosom pripovedovali, kako so s skupnimi močmi pomagali zaveziti nadležno epidemijo.

Kako zelo se je naš osemletnik veselil prve srede, ko si je s sošolci in sošolkami lahko vrtal po nosu!

Petra Culetto

FOTO OSEBNI ARHIV

BEČIR KEČANOVIČ

Red in varnost – približevanje bistvenemu političnemu področju

Izraza *red in varnost* sta nedvomno med najvidnejšimi besedami v politiki in družbenem življenju nasploh. Tako v programih slovenskih strank kot v vsakdanjem jeziku političnih prvakov je njuna teža očitna. Vzpostavitev in vzdrževanje javne varnosti sta bili vedno pomembni funkciji države. To vodi tudi do sklepa, da sta javna varnost in svoboda v demokratični družbi medsebojno odvisni in da družbeni red ne more zagotoviti nobene od obeh dobrin v absolutni meri, ne da bi zanikal drugo dobro. Seveda ta dilema ni nepremostljiva, če zagotavljanje javne varnosti v vseh pogledih poteka s pričakovano skrbnostjo in odgovornostjo politike za družbeno skupnost in skupno dobro vseh njenih članov.

Študije so pokazale, da človekova varnost (angl. *human security*) na lokalni ravni v našem okolju zaostaja za sodobnimi trendi. Čeprav nekateri še vedno ponavljajo mantro, da smo med najbolj varnimi državami na svetu, način zagotavljanja javne varnosti v času covid-19 kaže, da bi se kot družba morali o tem resno pogovoriti. Če hočemo ohraniti težko pridobljene vrednote svobode in demokracije, zlasti takrat, ko sta zaradi nujnih ukrepov države pri zaščiti vitalnih interesov skupnosti in posameznikov na posebni preizkušnji, bo treba nekatere najpomembnejše lekcije o naši ustavi in javni varnosti ponoviti. Sistem javne varnosti pa prenoviti tako, da bo še naprej ustrezal standardom demokratične in pravne države.

O prebivalcih naše četrtnе skupnosti lahko rečem, da jim ni vseeno za javno varnost in lokalno demokracijo. Ljudje se želijo vključevati v upravljanje lokalnih javnih zadev. To med drugim potrjujejo opozorila občanov o primerih vandalizma in poslabšanja javne varnosti, naslovljena na našo skupnost in pristojne organe. Splošno stališče do policije pa je dokaj nevtrarno, saj občani policiste dojemajo bolj kot vzdrževalce *statusa quo*, ki niso dovolj odprti ali ne pristopijo ustrezno k prebivalcem. O tem in javni varnosti smo se pogovarjali z univerzitetnim diplomiranim pravnikom, magistrom pravnih znanosti s področja ustavnega prava in strokovnim vodjem Inštituta za razvoj vključujoče družbe Bečirjem Kečanovičem, ki je

INTERVJU

o javni varnosti v pametnih mestih in skupnosti za naše glasilo pisal ob koncu lanskega leta.

V Evropski listini o urbanih okoljih so na prvem mestu pravice državljanov do varnosti, čistega in zdravega okolja, enake možnosti za zaposlovanje, bivanje, mobilnost, zdravje, preživetje prostega časa, športno in kulturno udejstvovanje. V poglavju o varnosti v urbanih okoljih in preprečevanju kriminalitete so določena načela, ki bi jih bilo priporočljivo upoštevati pri zagotavljanju varnosti in preprečevanju kriminalitete v urbanih okoljih.

Dovolite, da se pri tem vprašanju najprej spomnim in navežem na dr. Staneta Vlaja, enega od naših največjih strokovnjakov za lokalno samoupravo. V prispevku *Etična načela v lokalnem javnem življenju*, objavljenem v e-zborniku *Javna etika in integriteta: odgovornost za skupne vrednote*, med drugim pravi, da je demokracija na lokalni in regionalni ravni prvi pogoj za dobro vladanje in stabilno demokracijo na državni ravni. Če v ta okvir postavimo zadevno vprašanje, je prav tako smiselna ugotovitev, da je javna varnost na lokalni ravni pogoj za javno oziroma nacionalno varnost na državni ravni. Tako gre javna varnost z roko v roki z demokratičnim družbenim redom in vključevanjem ali participacijo ljudi pri upravljanju javnih zadev. Kot sami ugotavljate v praksi vaše četrtne skupnosti, to potrjuje ravno odnos prebivalcev do javne varnosti in demokracije. V tem tako rekoč ni neke velike filozofije. Razumni ljudje si enostavno želijo živeti kakovostno v karseda urejenem in varnem okolju. Tukaj in zdaj, kjer (so)bivajo in uživajo v mirnem odnosu s svojimi bližnjimi, prijatelji, sosedi in sokrajanji.

Je regulativna in varnostna politika sploh lokalnopolitična skrb, ko pa je odgovornost policije stvar države?

Če varnost na splošno razumemo kot skupno dobro, ki je najpomembnejše za kakovostno življenje ljudi in preživetje družbene skupnosti, je praviloma na vseh ravneh družbenega življenja skupna tudi odgovornost politike za javno varnost. Formalno, v predpisih

in področnih politikah, so sicer odgovornosti deljene. V praksi bi morale zagotavljanje javne varnosti potekati skladno s pričakovanim delovanjem in odgovornostjo ali profesionalno etiko in integriteto nosilcev javne oblasti, se pravi celostno in povezljivo. To je danes ultimativna zahteva sodobnega načina zagotavljanja človekove in javne varnosti. Pri nas je ta zahteva formalno določena v krovni politiki nacionalne oziroma javne varnosti, sprejeti z *Resolucijo o strategiji nacionalne varnosti RS* (ReSNV-2/2019). Za lokalno skupnost še posebej v določbah *Zakona o občinskem redarstvu* (ZORed/2006). Ta z istim namenom celostnega in povezljivega (integrativnega) načrtovanja ter zagotavljanja javne varnosti zavezuje tako občinske organe kot ministrstvo za notranje zadeve in policijo. Kljub temu se zdi, da smo v praksi še daleč od tega, kar pri javni varnosti zahtevajo ustavne določbe, zakoni in drugi predpisi.

Zaradi splošnega poslabšanja varnostnih razmer ima policija vse manj časa za lokalno skupnost, njeno vlogo pa čedalje bolj prevzema redarstvo.

Tu bi nadaljeval prejšnji odgovor o skupni odgovornosti države in lokalne samouprave po določbah *Zakona o občinskem redarstvu*. Že ocena stanja, ki je bila podlaga za njegovo pripravo in sprejetje, je pokazala, da policija sama ne bo več zmogla v celoti skrbeti za javno varnost na državni in lokalni ravni. Z zgodovinskega vidika namreč ne smemo pozabiti, da je medtem Slovenija kot samostojna država sprejela vrsto obveznosti na področju mednarodne varnosti. Pred osamosvojitvijo so bile večinoma v pristojnosti tedanjih zveznih organov oblasti. Po vstopu v EU in Zaveznitvo, ko je naša država prevzela del odgovornosti še za skupno evropsko varnost, se je obseg dela slovenske policije znatno povečal. To je treba upoštevati, ko govorimo o družbeni vlogi in delovanju policije na državni in lokalni ravni.

Seveda si je država prizadevala, da bi še naprej ohranila visoko raven javne varnosti na svojem ozemlju. Kot nekdanji uslužbenec ministrstva za notranje zadeve se spomnim, da je bila javna varnost v lokalni skupnosti med

prioritetami, saj je, kot rečeno, pogoj za javno oziroma nacionalno varnost na državni ravni. Zato je bil omenjeni ZORed prvotno zasnovan kot poseben zakon o javni varnosti v lokalni skupnosti. Kaj je prevladalo, da je bil kasneje preimenovan, niti ni tako pomembno. Pomembno pa je, da je še danes med redkimi v našem pravnem sistemu, ki na pravilen, z ustavo skladen način ureja javno varnost. S pojmom javne varnosti pa niso povezane le policijske zadeve, temveč tudi cela vrsta vitalnih interesov družbene in človekove varnosti, od zaščite in reševanja v primeru naravnih in drugih nesreč do recimo centrov ali služb za socialno delo.

Če se vrnem k operativnemu policijskemu delu v lokalnem okolju, je povezovanje s krajanji še vedno prednostna naloga tako imenovanega lokalnega policista oziroma vodje policijskega okoliša. Zaradi poslabšanja varnostnih razmer je razumljivo, da je tudi vloga občinskih oziroma mestnih redarjev pri zagotavljanju javne varnosti v lokalni skupnosti čedalje bolj pomembna.

Prevladuje prepričanje, da so vodje policijskih okolišev 'deklace za vse', ki opravljajo vse naloge na policijskih postajah in so hkrati pomembna vez med vodstvom in lokalno skupnostjo. Sodelujejo z ljudmi v skupnosti in z drugimi subjekti – s kom in kako?

To je zelo zanimiva ugotovitev. Poglobljen odgovor bi seveda zahteval natančnejšo analizo v lokalni skupnosti in znotraj policije. Novejše raziskave so pokazale, da v zvezi s tem sodelovanjem obstaja konstantna razlika v pogledih krajanov na eni in policije na drugi strani. Po mnenju avtorjev in avtoric je lahko tako razlikovanje resna ovira za sodelovanje pri skupnem zagotavljanju javne varnosti v lokalnem okolju. Če se spomnim zdaj že krepko oddaljenih časov (*smeh*), ko sem bil vodja tedaj varnostnega, danes je to policijski okoliš, smo že takrat opravljali različne naloge: od preventivnega dela in sodelovanja v lokalni skupnosti do patroljne službe ter odkrivanja in preiskovanja kaznivih ravnanj. Ne spomnim se, da bi zato na vodjo varnostnega okoliša gledali kot na 'deklaco za vse'. Kvečjemu je bil

INTERVJU

steber operativnega policijskega dela in sodelovanja lokalne policijske enote s kražani in organi lokalne samouprave na območju varnostnega okoliša. Če je danes funkcija vodje policijskega okoliša v tako slabem položaju, to gotovo ni dobra popotnica v zaupanje ljudi v delo policije in policijo kot institucijo. S prirejenimi uvodnimi besedami povedano, zaupanje v policijo pri zagotavljanju javne varnosti na lokalni ravni je prvi pogoj za zaupanje v policijo in njeno

delo pri zagotavljanju javne varnosti na državni ravni.

Koncept uspešnega zagotavljanja lokalne javne varnosti v varnostnem okolišu so pred leti preoblikovali v policijski okoliš. Nato so policiste po tihem umaknili iz lokalnega okolja.

To, da so policisti manj prisotni v lokalni skupnosti, je bržkone posledica zgoraj omenjenih razlogov za povečanje obsega dela policije na državni ravni. Vemo,

da naši policisti uspešno sodelujejo pri zagotavljanju varnosti tudi na mednarodni ravni, v različnih misijah na kriznih in celo vojnih območjih. Kaj je bil razlog za preimenovanje varnostnega v policijski okoliš, lahko le ugibam. Poznavalci pravijo, da potreba po prenosu demokratičnega izročila o policijskem delu v lokalni skupnosti. Resna zgodovinska analiza bi ta majavi argument bržkone zlahka ovrgla. Za Slovenijo je namreč že pred osamosvojitvijo veljalo, da je bila

INTERVJU

pri policijskem delu v lokalni skupnosti primer dobre prakse. Resda se je tedaj z delom policije oziroma milice kot institucije prepletalo delovanje službe državne varnosti, kar gotovo ni združljivo z izročilom javne varnosti in varstva človekovih pravic v demokratični družbi. Toda ta problem je naša država po osamosvojitvi razrešila na sistemski ravni, s pravno in funkcionalno oddelitvijo obveščevalno-varnostnih služb na eni in policije kot državnega organa javne varnosti na drugi strani.

Sodelovanje lokalnih policijskih enot s prebivalci in skupna skrb za javno varnost v lokalnem 'varnostnem okolišju' sta bila vsaj v osemdesetih letih prejšnjega stoletja v marsičem zasnovana in primerljiva denimo s skandinavsko demokratično prakso policijskega dela v lokalni skupnosti. Od kod bi sicer milica črpala svoj zmagoviti potencial pred in med osamosvojitveno vojno, če ne iz zupanja ljudi v njeno delo in njen odnos do demokratičnih procesov v Sloveniji. Ne nazadnje, že samo poimenovanje 'varnostni okoliš' ne dopušča dvoma, da je šlo za lokalno območje, kjer so si krajanji in policisti z roko v roki prizadevali za javno varnost. Kdor danes trdi drugače, je v sporu z zgodovino. Kaj naj bi v domnevno partnerskem sodelovanju z občani pomenil 'policijski okoliš', moram priznati, da mi ni jasno. Z vsem dolžnim spoštovanjem, že samo izrazje prej spominja na neko poslednje zatočišče policijske države. Če pustimo ob strani hudomušnost, ni dovolj, da neki model zgolj formalno prenesete ('preplonkate') iz nekega uspešnega okolja. Prizadevati si je treba, da bi dejansko (za)živel v novem okolju. Varnostne razmere torej z vso resnostjo kličejo po premisleku, ali je policijski okoliš še vedno ustrezna oblika dela policije v lokalni skupnosti.

Kaj pa partnerstvo policije in organov lokalne samouprave v okviru varnostnih sosvetov? V čem so prednosti in slabosti?

Upoštevač namen, ki izhaja iz zakonske ureditve tega instituta, kaže, da gre za obliko povezovanja države, organov lokalne samouprave, policije in prebivalcev pri zagotavljanju varnosti. Če sem pri odgovoru o prednostih in slabostih lah-

ko spet hudomušen, se ne morem opreti na izkušnje vaše četrtno skupnosti. Kot sem razbral, varnostnega sosveta (še) nimate. Zato mi dovolite, da odgovor na vprašanje v tem delu pustim za neko drugo priložnost.

Po letu 2004 ni bilo analize delovanja varnostnih sosvetov na lokalni ravni, čeprav je njihovo število naraslo in je njihovo ustanavljanje postalo del ocenjevanja učinkovitosti policijskega dela v skupnosti. Katere akterje bi po vašem mnenju še morali vključiti v delo varnostnih sosvetov?

Predvidevam, da z vprašanjem merite na celostno, sistemsko in sistematično analizo, ki bi morala biti svojevrsten državni projekt. V tem pogledu bi se strinjal z vami, da bi jo danes, bolj kot kdaj prej, potrebovali tudi zaradi izkušenj z javno varnostjo v razmerah covida-19. Priložnost za to vidim v aktualnem projektu *Pametna mesta in skupnosti* s posebnim poudarkom na vertikali javne varnosti (SRIP PMiS).

Sicer pa je treba upoštevati, da je nastalo kar nekaj raziskovalnih nalog o varnostnih sosvetih. Razmere na tem področju redno spremljajo v policiji. K temu veliko prispevajo raziskovalne in izobraževalne ustanove, študenti in mladi raziskovalci. Če sledimo 35. členu *Zakona o organiziranosti in delu policije* (ZODPol), so odprte široke možnosti za vključevanje v delo varnostnih sosvetov. Glavni problem, na katerega opozarjam, je, da obstaja sistemsko neskladje med tem zakonom in določbami *Zakona o občinskem redarstvu*. Slednji namreč zavezuje pristojne državne organe in organe lokalne samouprave k celostnemu in povezljivemu načinu zagotavljanja javne varnosti v lokalni skupnosti.

Na drugi strani področna zakonodaja o delu in nalogah policije javne varnosti tako rekoč ne omenja. Čeprav zakon o državni ureditvi in resorni delitvi pristojnosti določa, da je za to najprej odgovorno ministrstvo za notranje zadeve, pristojne službe tega ministrstva, kolikor mi je znano, nimajo niti kadrov za strateško usmerjanje in programsko usklajevanje javne varnosti na lokalni ravni. Po svoje je naravnost presenetljivo, da je pri tem večja pozornost

namenjena zasebnemu varovanju in detektivski dejavnosti kakor javni varnosti v lokalni skupnosti. V tem grmu bi bilo treba po mojem mnenju iskati odgovore, kaj je glavni vzrok za očiteno primanjkljaj v odnosu države do javne varnosti v lokalnem okolju.

Ugotovitve kriminoloških študij kažejo, da so najpogostejši dejavniki kriminalitete v urbanih okoljih povezani z odtujenostjo ljudi, težavami mladih ljudi, kulturnim konfliktom, družino, šolo in drugimi dejavniki. Kateri subjekti so po vašem mnenju v prvi vrsti pristojni za preprečevanje določenih varnostnih pojavov in ukrepanje pri zagotavljanju varnosti na lokalni ravni?

Tradicionalni pristop kriminoloških študij se še vedno osredotoča le na ožji vidik socialne patologije, deviantnosti ali 'bolne družbe'. Sodobni pristopi pa vse bolj ugotavljajo, da današnja družba tveganja tudi ali zlasti na tem področju potrebuje nov in učinkovitejši pristop. Poleg tradicionalnih načinov pridobivanja znanja o tem in onem se vse bolj uveljavlja pomen izkustva in interdisciplinarnega, medpodročnega sodelovanja. Če uporabim besede dr. Matjaža Jagra z Inštituta za kriminologijo pri Pravni fakulteti Univerze v Ljubljani, zapisane v zborniku *Zapoved in zločin*: 'kljub vztrajnemu ponavljanju modrosti, da je zgodovina učiteljica življenja, okoli nas raste njeno bojkotiranje'. Za to svojevrstno razkranjanje medčloveških odnosov in temeljnih institucij družbe, ki se kot invazivna rastlina ambrozija razrašča tudi na področju, ki je predmet tega pogovora, je odgovorna predvsem politika.

Na vprašanje, kako negativno spiralo poslabšanja javne varnosti v lokalni skupnosti obrniti v smer novega in učinkovitejšega pristopa, ni preprostega odgovora. Vse poti vodijo k temu, kar uvodoma omenjeni koncept človekove varnosti in javne varnosti v demokratični družbi povezuje s trajnostnim razvojem ter načrti za odpornost družbe in posameznika na negotove razmere, varnostna tveganja in grožnje svetovnih razsežnosti.

Najlepša hvala za odgovore.
Žarko Hojnik

ZAKLONIŠČA

Vaje glasbenih skupin in skladišča šotorov

V Ljubljani je po uradnih podatkih 738 zaklonišč, v katerih je na voljo prostor za 135.577 ljudi. Ljubljančani s(m)o zaklonišča, kljub občasnemu tresenju tal v zadnjih treh desetletjih, nazadnje obsežnejše (vsaj) iskali v času osamosvojitvene vojne. Takrat so prav prišli tudi neprimerni kletni prostori v večstanovanjskih stavbah ali že davno opuščena in oplenjena zaklonišča iz druge svetovne vojne.

Danes so javna zaklonišča večinoma dvonamenski objekti, ki jih je mogoče v 24 urah pripraviti za njihov prvotni namen, zaklonišča v večstanovanjskih objektih pa so večinoma spremenjena v shrambe.

Zaklonišča so namenjena zaščiti ljudi pred vojnimi in drugimi nevarnostmi. Zaradi trdnosti so primerna tudi kot zasilno prebivališče neposredno po potresu, ko se tla še niso umirila, zaklonišča depoji pa se uporabljajo za zaščito kulturne dediščine.

Pri nas je gradnja zaklonišč zakonsko urejena od leta 1973, zahteve pa so se od takrat precej znižale; zdaj se jih gradi na urbanih območjih z več kot 10.000 prebivalci. V Sloveniji je zaklonišč osnovne in dopolnilne zaščite 2244, v njih je skupaj 348.537 zakloniščnih mest.

Gradnja zaklonišč v novih stanovanjskih objektih ni obvezna, zato jih ljubljanski mestni stanovanjski sklad v novih stanovanjskih stavbah oziroma soseskah ne gradi. Izjema je projekt prenove in spremembe namembnosti samskega doma v Hladilniški poti 34 v 23 stanovanjskih enot, ki je bil končan leta 2017 in v okviru katerega so podzemni pomožni objekt, ki je bil zaklonišče, prenovili v smislu dvonamenske uporabe. Zdaj so tam, tako kot verjetno v večini stanovanjskih blokov, ki so bili zgrajeni v zadnji četrtini prejšnjega stoletja in prvih letih tretjega tisočletja, kolesarnice in shrambe.

Za prvotni namen so taka zaklonišča večinoma neprimerna, ker so polna,

številni zračniki so zaprti z zunanje strani, nekateri tudi zavarjeni, notranji prezračevalni sistemi pa morda nikoli niso delovali. Ko so se v sedemdesetih letih prejšnjega stoletja tudi v Ljubljani tla pošteno tresla, smo se večinoma umaknili na prosto, ne v zaklonišča. Znano je, kakšna je v teh krajih potresna (ne)varnost in da naj bi bilo po najnovejših ocenah samo v Ljubljani porušenih okrog 4500 stavb.

Ljubljanski mestni oddelek za zaščito, reševanje in civilno obrambo upravlja 46 zakloniščnih enot na 31 lokacijah, njihova skupna zmogljivost je 9611 ljudi. Navedli so, da je v Ljubljani sicer 738 zaklonišč, v katerih je prostora za 135.577 ljudi. Mestna zaklonišča redno vzdržujejo, preostala upravljajo lastniki, ki so odgovorni za njihovo vzdrževanje in primernost. Nadzira jih inšpektorat za varstvo pred naravnimi in drugimi nesrečami. Zaklonišča je mogoče v primeru katastrofe uporabiti za začasno namestitev ljudi, a le zelo kratek čas, nekaj dni. V MOL so zaklonišča namenjena tudi za mlade, neuveljavljene glasbene skupine in društva, ki delujejo v sistemu zaščite in reševanja, kot so jamarska društva, ta-

borniki in skavti. V pristojnem mestnem oddelku so navedli, da se danes sodobna zaklonišča gradijo praviloma kot dvoali večnamenski prostori, in to predvsem v šolah in vrtcih.

V občinskem prostorskem načrtu so navedeni pogoji za gradnjo zaklonišč, ki jih je med drugim treba graditi v objektih, namenjenih vzgojno-varstvenim ustanovam, uredba o graditvi in vzdrževanju zaklonišč pa nadalje obvezuje občino kot javnega naročnika in naloženika k zagotovitvi zaklonišča osnovne zaščite za vzgojno-varstvene ustanove za več kot sto otrok v naseljih z več kot 10.000 prebivalci. V mestnem stanovanjskem skladu so dodali, da zaklonišča osnovne zaščite gradijo tudi v novih objektih, namenjenih za javno zdravstveno službo z več kot 50 posteljami, za varstvo kulturne dediščine, javne telekomunikacije in poštne centre, nacionalno televizijo in radio, za upravljanje prometa, v pomembnih energetskih in industrijskih objektih ter za delo državnih organov z več kot 50 zaposlenimi. V drugih novih objektih v naseljih je po zakonu obvezna ojačitev prve plošče tako, da zdrži rušenje. S. A.

SKRB ZA OKOLJE

Vsak Slovenec je lani v povprečju proizvedel 489 kilogramov odpadkov

Po podatkih statističnega urada je lani vsak prebivalec Slovenije proizvedel 489 kilogramov komunalnih odpadkov. Skrbno in odgovorno ravnanje z odpadki se začne pri vsakem doma, ločeno zbiranje in pravilno ravnanje z odpadki pa je naša skupna odgovornost.

Pomembno vlogo pri varovanju narave, ohranjanju podobe in urejenosti Ljubljane ter njene okolice in predvsem pri večji kakovosti bivanja občanov ima inšpektorat Mestne občine Ljubljana. Ta nadzira spoštovanje predpisov, ki urejajo ravnanje z odpadki, predvsem *Zakona o varstvu okolja (ZVO-1)* in *Odloka o zbiranju komunalnih odpadkov v Mestni občini Ljubljana (OZKO)*. Slednji ureja obvezno gospodarsko javno službo zbiranja komunalnih odpadkov na območju MOL, v odloku so zapisane tudi pravice in obveznosti uporabnikov javne službe. V 7., 8. in 9. členu odloka je določeno, da je *zbirno mesto* stalno mesto, ki mora biti na zasebni površini in je namenjeno postavitvi zabojnikov. *Prezemno mesto* pa je praviloma na najbližji možni javni

površini in je namenjeno zgolj prevzemu odpadkov. Prezemno mesto sporazumno določita uporabnik in izvajalec javne službe, določeno mora biti tako, da ni ovirana oziroma ogrožena uporaba javnih površin, poleg tega mora imeti urejen dostop za vozila za praznjenje zabojnikov. Uporabnik mora pred prevzemom odpadkov zabojnik pripeljati z zbirnega na prezemno mesto, a šele po 20. uri pred dnevom odvoza ali do 6. ure zjutraj na dan odvoza in ga isti dan odpeljati nazaj. Prezemno mesto je tudi lokacija za odvoz kosovnih odpadkov.

V 26. členu so zapisane obveznosti uporabnika. V odloku je določeno, da je uporabnik dolžen ločevati odpadke in jih ločeno odlagati v ustrezen zabojnik (mešani komunalni odpadki, biološki odpadki in ločene frakcije), nevarne frakcije pa je dolžen prepuščati v zbirne centre ali v premične zbiralnice nevarnih frakcij. Kosovne odpadke se lahko odložijo na prezemno mesto ob določenem času po predhodnem naročilu. Za kršitve teh obveznosti so predpisane globe do

2000 evrov. Nadalje so v 27. členu OZKO zapisane prepovedi. Najvišje globe so predpisane za odlaganje odpadkov zunaj zabojnikov za zbiranje komunalnih odpadkov, in sicer do 5000 evrov. V odloku je prepovedano tudi medsebojno mešanje različnih frakcij komunalnih odpadkov in odlaganje odpadkov, ki niso komunalni, v zabojnike za komunalne odpadke. Prepovedano je tudi odlaganje odpadkov poleg zabojnikov. Za uporabnike, ki kršijo ta določila, je predpisana globa do 2000 evrov.

Prijave, ki jih prejme inšpektorat MOL, so različne in se nanašajo predvsem na nepravilno ločevanje odpadkov, odlaganje odpadkov poleg zabojnikov in smetenje okrog teh ter odlaganje odpadkov zunaj zabojnikov. Najbolj vzbujajo skrb prijave, povezane z odlaganjem odpadkov v naravi, na tako imenovanih divjih odlagališčih, ki jih je še vedno preveč, saj je kakršnokoli odlaganje ali odmetavanje smeti v naravi nedopustno. Za odstranitev odpadkov sta odgovorna povzročitelj ali lastnik zemljišča. Če v roku odstraniti vse nepravilnosti, se postopek proti njima ustavi. V nasprotnem primeru se jima izda ureditvena odločba, v skrajnem primeru se izvede izvršba s prisilitvijo.

Treba se je zavedati, da je dolžnost vsakega posameznika, da skrbno in odgovorno ravna s svojimi odpadki. Na nas samih je, da izkoristimo vsem dostopen sistem urejenega odlaganja odpadkov in tako poskrbimo, da odpadki pridejo tja, kamor spadajo, torej v predelovalno industrijo in na odlagališča, ne v naravo. Smetenje, nepravilno odlaganje odpadkov v zabojnike in odlaganje zunaj zabojnikov spodbujajo odlaganje ostalih odpadkov in niso samo prekršek, ki se kaznuje z globo, ampak so tudi odsev pomanjkanja kulture ter čuta za čisto in urejeno okolje. Bivanje v čistem in varnem okolju je naša pravica in hkrati dolžnost.

Tanja Dolar, inšpektorat MOL

VARNOST V PROMETU

Ne podcenjujte vožnje v zimskih razmerah

Pred nami so dnevi slabše vidljivosti, zasneženih cest in drugih dejavnikov, ki večajo nevarnost prometnih nesreč. Zimske vremenske razmere vplivajo na varnost cestnega prometa, zato je pomembno, da vozniki vnaprej predvidijo dejavnike tveganja ter se nanje pravočasno in pravilno odzovejo, so opozorili na agenciji za varnost prometa (AVP).

Ko bo državo prekril sneg, vozniki ne smejo precenjevati svojih voznih sposobnosti in morajo vožnjo prilagoditi razmeram na cesti. V zimskih razmerah se podaljša zavorna pot, vozilo lahko zanaša, oteženo je spreminjanje smeri ob nastanku poglobljenih kolesnic

zaradi snega, pod brisalci se velikokrat nabere sneg, zaradi česar se poslabša vidljivost iz vozila. »Vozniki naj bodo na cestah posebej previdni, pred odhodom od doma naj preverijo stanje na cestah ter pripravijo svoje vozilo na vožnjo v slabših vremenskih razmerah. Za pot si vzemite dovolj časa,« so svetovali na AVP.

PRILAGODITE VARNOSTNO RAZDALJO IN HITROST

Če je na vozišču sneg ali snežna brozga, je treba prilagoditi varnostno razdaljo in hitrost. Poskrbeti moramo, da čim manj prestavljamo in da vozimo

z nižjimi vrtljaji motorja, izogibamo se sunkovitim premikom vozila ter naglim spremembam hitrosti. Če so temperature okoli ledišča, lahko na mostovih in viaduktih ter drugih izpostavljenih legah pričakujemo poledico.

Če ni nujno, se v zahtevnih zimskih razmerah raje ne vključimo v promet. Če pa nas takšne razmere ujamejo na cesti, ravnamo defenzivno, prilagodimo hitrost in varnostno razdaljo, poskrbimo za ustrezno vidljivost ter se izogibamo sunkovitim premikom z vozilom.

PRED ODHODOM PREVERIMO TEHNIČNO USTREZNOST VOZILA

- Zimske pnevmatike so obvezne od 15. novembra. Zagotavljajo boljši oprijem na cestišču, boljšo vodljivost vozila ter krajšo zavorno pot.
- V primeru snega vozilo dobro očistimo. Čiščenje najlažje izvedemo z omelom ali metlico za sneg, priporočljivo je imeti tudi sredstvo proti odmrzovanju oziroma strgalo, da lažje odstranimo led z vetrobranskega stekla.
- Akumulator mora delovati brezhibno, saj je ob zagonih pri nižjih temperaturah bolj obremenjen. V motorju mora biti tudi ustrezna hladilna tekočina, dobro mora delovati tudi prezračevalni sistem, ki omogoča, da se led na steklih pravočasno oddali.
- Svetlobna oprema za osvetljevanje vozila mora biti tehnično ustrezna, saj se v zimskem času večji del dneva vozimo v mraku, ob zmanjšani vidljivosti ali megli.
- Zimska tekočina zagotavlja boljšo vidljivost, vendar mora biti ustrezna, da ne zmrzne pri nižjih temperaturah, saj bi bilo v nasprotnem primeru onemogočeno čiščenje vetrobranskega stekla.

ZIMSKA PNEVMATIKA

- Zasnovana za dober oprijem na snegu in ledu.
- Narejena iz mehkejše, elastične gumene zmesi.
- Veliko število lamel.
- Pri nižjih temperaturah ostane tekalna površina prožna.
- Globoki žlebovi z ostrimi robovi.

POLETNA PNEVMATIKA

- Zasnovana za suho in mokro voznišče.
- Narejena iz trše gumene zmesi.
- Zasnovana za višje temperature.
- Manj globoki žlebovi.

Uporaba poletnih pnevmatik v zimskem času

Zaviranje pri 50 km/h

zimsko pnevmatiko	31 m
poletna pnevmatiko	62 m

Uporaba zimskih pnevmatik v poletnem času

Zaviranje pri 100 km/h

zimsko pnevmatiko	38 m
poletna pnevmatiko	45 m

• Delujoči brisalniki, gretje in odmrzovanje stekel. Preverite, ali gretje dobro deluje in ali so brisalci v dobrem stanju. Če se iz avtomobila ne vidi dobro, očistite okvir vrat in kljuko, nato vžgite motor ter vklopite gretje zadnjega stekla in gumb za odtajanje stekel. Če vaš avtomobil tega gumba nima, ročno nastavite gretje na največjo vrednost in usmerite vroč zrak v vetrobransko steklo. Šele nato začnite čistiti vozilo od zunaj. V tem času se bodo stekla odmrznila, vi pa boste očistili avtomobil. Pred vožnjo naravnajte gretje na ustrežno temperaturo, prepričajte se, ali so ogledala čista, in se odpeljite.

Preverite razmere na cestah, preden se odpravite na pot. Na pot pojdite spočiti, da bo vaša pozornost dobra. Posebno pozornost namenite pešcem in drugim izpostavljenim udeležencem v prometu. Srečno!

Mag. Nina Kumerdej, odnosi z javnostmi

Bližnje srečanje na Dunajski cesti na Črnučah je kandidat za voznika v vozilu avtošole doživel v šoku. Pred prehodom za pešce je vanj trčil poltovornjak. Sreča v nesreči za kandidata in povzročitelja. FOTO ŽARKO HOJNIK

POLICIJSKO POROČILO

Kako (ne)varno smo živel v črnuški četrti skupnosti

V zadnjih treh mesecih so bežigrajske policistke in policisti imeli polne roke dela tako na področju varovanja javnega reda in miru ter prometne varnosti kakor pri raziskovanju kaznivih dejanj, zlasti drznih tatvin.

PODROČJE PROMETA

Obravnavali so 119 kršitev cestnoprometnih predpisov. Kršiteljem so izdali 58 plačilnih nalogov, izrekli 46 opozoril, izdali šest odločb o hitrem postopku ter podali osem obdolžilnih predlogov na ljubljansko okrajno sodišče (oddelek za prekrške).

Obravnavali so tudi 15 prometnih nesreč, od teh eno s hudimi in štiri z lažjimi telesnimi poškodbami ter 10 z gmotno škodo. Šest prometnih nesreč se je zgodilo zaradi nepravilnega premika z vozilom, tri zaradi neustrezne varnostne razdalje, tri zaradi neupoštevanja pravil prednosti, ena zaradi neprilagojene hitrosti in dve iz drugih vzrokov.

JAVNI RED IN MIR

Obravnavali so devet kršitev javnega reda in miru, pri čemer so bili kršiteljem izdani plačilni nalogi oziroma odločbe o prekršku.

POŽARI

Statistike o teh dogodkih ne vodijo. Po ročnem pregledu je bilo ugotovljeno, da so bežigrajski policisti na širšem območju obravnavali 20 primerov požarov (barake in podobni objekti, zabojniki za smeti ...). Požari se dogajajo intervalno. Policisti te še vedno preiskujejo, med drugim tudi morebitno povezanost dogodkov, ter intenzivno zbirajo obvestila za izsleditev za zdaj še neznanega storilca ali storilcev. Podobni požari se občasno pojavijo na celotnem območju Ljubljane.

Policisti pri omenjenih dogodkih preiskujejo elemente kaznivega dejanja poškodovanja tuje stvari po 220. členu *Kazenskega zakonika (KZ-1)*, in sicer se storilec takšnega dejanja kaznuje z denarno kaznijo ali zaporom do dveh let. Policisti so med zbiranjem obvestil opravili številne razgovore in ogled krajev kaznivih dejanj ter zoper za zdaj še neznanega storilca podali kazenske ovadbe na ljubljansko okrajno državno tožilstvo (ODT), če je bil podan predlog za pregon od oškodovanca. Če predlog ni bil podan, pa kot poročilo na ODT. Če je bilo s požarom ogroženo tudi preostalo premoženje ali življenje ljudi, so preiskali elemente kaznivega dejanja povzročitve splošne nevarnosti.

Dejavnosti policistov so usmerjene v razgovore z občani in prisotnost policistov s ciljem prijetja storilca. Če so kritična območja varovana z videonadzornim sistemom, to policistom omogoča lažjo identifikacijo osumljenca in prepoznavo

preostalih okoliščin dejanja. Ker požar uniči večino sledov kaznivega dejanja, je preiskava takšnih kaznivih dejanj dodatno otežena.

Občane, ki imajo kakršnekoli informacije o morebitnih storilcih teh kaznivih dejanj oziroma so zaznali takšne dogodke, prosimo, da takoj obvestijo policijo na telefonsko številko 113 ali najbližjo policijsko postajo.

DRZNE TATVINE

V zadnjem času se je povečalo število drznih tatvin iz hiš. Posebej zbujajo skrb, da so žrtve starejši ljudje, ki jih storilci lažje zmedejo, nemalokrat gre za slabotne in dementne posameznike. Nekaterim poberejo vse prihranke in je teža dejanj zato toliko večja. Storilci se večinoma do hiše na samem pripeljejo z vozilom, rečejo, da bodo opravili dela na telekomunikacijah in podobno. Žrtv zabivajo iz hiše, v tem času pa storilci iz odklenjene hiše odtujijo vrednejše predmete.

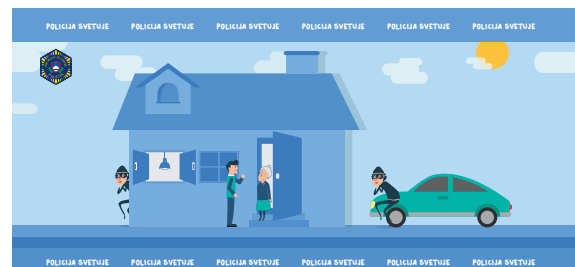
REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA NOTRANJE ZADEVE
POLICIJA

Policisti opozarjamo na drzne tatvine v vaših domovih

Kako delujejo drzni tatovi?

- Žrtve so pogosto starejše osebe na osamljenih krajih, tatvine pa se največkrat zgodijo dopoldne.
- Tatovi delujejo v skupinah.
- Eden izmed tatov vas zamoti z raznimi pretevezami (sprašuje za pot, poizveduje, ali ste sami doma, pove, da je iz komunalnega ali telekomunikacijskega podjetja, elektro podjetja ipd. in da bo v okolici vašega doma napeljeval kable, kopal jarke, razlaga, da zbira staro železo, prosi za vodo ipd.) in poskuša zvaбити stran od doma.
- Drugi tatovi medtem vstopijo v vaš dom ter krajejo denar in vrednejše predmete.

Kako ukrepati, da ne postanete žrtev tatov?

- Bodite pozorni na sumljiva vozila in osebe v okolici svojega doma ter o tem obvestite policijo na telefonsko številko 113.
- Vedno zaklepajte vrata, zapirajte okna in doma ne hranite večjih vsot denarja.
- Neznancev ne spuščajte v svoj dom.
- Pogovor s njimi opravite na varni razdalji (skozi okno, z balkona ipd.).
- V pogovoru s sumljivimi osebami vzbudite prepričanje, da niste sami doma.
- Na pojav takšnih oseb opozorite sosede.
- Ko vas ni doma, imejte v hiši oziroma stanovanju prižgano luč in se dogovorite s sosedi, naj bodo pozorni tudi na vaš dom.

Kako ukrepati, če postanete žrtev tatov?

- Obvestite policijo na telefonsko številko 113.
- Zapomnite in zapišite si čim več podatkov o tatovih (opis zunanjega videza, uporabljeno vozilo, smer odhoda ipd.).
- Do prihoda policistov ne hodite tam, kjer so se gibali tatovi, in ne premikajte predmetov, s katerimi so bili ti v stiku.

Svojce starejših ljudi, sosede in druge, ki so v stiku z njimi, prosimo, da se o načinu izvajanja takšnih kaznivih dejanj pogovorijo s starejšimi ljudmi ter jim predstavijo opisan način delovanja storilcev in preventivne ukrepe. Eden izmed osnovnih je, da storilcev ne spustimo v hišo, da ne zapuščamo stanovanja, da zahtevamo, naj se identificirajo in predstavijo, v nadaljevanju pa preverimo pri podjetju, ali se dela res opravljajo.

Če zaznamo sumljivo obnašanje ali smotilne kaznivega dejanja, je o tem takoj treba obvestiti policijo na številko 113. Enako velja, ko zaznamo, da se sumljivi ljudje gibljejo blizu našega doma ali prebivališča naših sosedov. Pomagajo tudi fotografije ali posnetki osumljencev in vozil, ki jih uporabljajo. Praksa podjetij, ki resnično izvajajo dela na nekem območju, je, da o tem prej obvestijo javnost, da se najavijo pri lastnikih objektov, zato so »nenapove-

dana dela« res izjema. Na žalost pogosto mine precej časa, preden je policija obveščena o brezvestnem zlorabljanju starejših ljudi. Zaradi tega je preiskovanje takšnih kaznivih dejanj oteženo. Prosimo vse, da nam pri tem pomagajo, da bomo skupaj obvarovali starše, babice, dedke in sosede, da bodo njihovi prihranki varni. **Tomaž Tomaževic**, predstavnik za odnose z javnostmi in policijski inšpektor PU Ljubljana

ODPRTE ZADEVE V ČRNUŠKI ČETRTHI SKUPNOSTI

Odprta zadeva	Opomba OGDZ oz. ČS	Opomba oddelkov ali ČS (18. 3. 2021)	Novi predviden rok izvedbe	Opomba OGDZ (november 2021)
Šentjakob	Ureja DRSI. Odkup zemljišč je bil predviden do konca leta 2018, javno naročilo za izbiro izvajalca pa leta 2019.	OGDP: Dokumentacija je urejena. Potreben odkup zemljišč. ORN je od 14 zemljišč odkupil 5, 9 zemljišč pa predal na DRSI za odkup oz. razlastitev (pravico do razlastitve ob državni cesti ima samo država, MOL ne). DRSI bo objavil razpis za gradnjo šele, ko bodo odkupljena vsa zemljišča.		Razpis za izbiro izvajalca je bil objavljen, začetek gradnje predvidoma spomladi 2022.
ureditev povezovalne ceste med Zasavsko in Brnčičevo	Projekt je v izdelavi, izvedba je bila planirana leta 2019. Povezovalno cesto projektira država, MOL pa projektira pločnik. Zadeva je v fazi reševanja. OGDZ izdeluje rešitve za izvedbo. Ga. Longar (2. 12. 2019): Projekt za izvedbo pločnika s strani MOL je pripravljen. OGDZ MU MOL čaka še soglasje železnic za slepi tir.	OGDP: Načrti narejeni, izvedba 2023–2025.	2023–2025	Plan 2022–2023.
OPPN za projekt P+R v Črnučah	G. Polutnik je na koordinaciji odgovoril, da so idejni predlogi že narejeni, v zvezi z OPPN pa svetoval, da se ČS Črnuče obrne na mag. Mirana Gajška na OUP MU MOL.	OGDP: Ni na seznamu aktivnih del – dolgoročni plan 2023–2025. ČS Črnuče: V osnutek proračuna za leto 2023 je vključen OPPN za projekt P+R Črnuče.	2023–2025	Plan 2023–2025.
razširitev Dunajske ceste z dodanim zavijalnim pasom na Cesto 24. junija, razširitev Gameljnske ceste z umestitvijo krožišča in prenova podpornega zidu ob postajališču Sava	Ga. Longar je na koordinaciji (2. 12. 2019) pojasnila, da bo za vse tri zadeve naročen skupni projekt, saj so med seboj povezane.	OGDP: Skupaj s projektom obvozne ceste Gameljne. Objava razpisa februarja 2021. Ureditev skladno s projektom.	2022–2025	Skupaj s projektom obvozne ceste Gameljne. Plan 2022–2025.
ureditev japonskih češenj na Dunajski 405	Treba bi bilo zamenjati štiri japonske češnje na Dunajski 405.	OGDP: Zaključeno, predlog za umik iz preglednice. Koordinacija ČS z OGDZ (22. 3. 2021): Ga. Longar je svetovala, da se ČS Črnuče s prošnjo ponovno obrne na go. Petjo Pirnat (OGDP).		Drevesa so odstranjena. Predvidena je zasaditev nadomestnih dreves.
problematika vrčikov v ČS Črnuče	Uradno urejenih vrčikov s strani MOL ČS Črnuče nima, je pa veliko vrčikov na zemljišču MOL v spodnjih Črnučah med brežino Save in Cesto Koroškega bataljona postavljenih ilegalno. Ljudje so postavili vrtno lope, veliko je nesnage in neurejenosti. Inšpektorat MU MOL je pozval vrčikarje, da svoje stvari odstranijo z zemljišč MOL najkasneje do 31. 3. 2021.	V letih 2022–2023 je v planu MOL, da na svojih zemljiščih uredi vrčike tudi na tem območju, in to tako, kot so urejeni drugod po Ljubljani.	2022–2023	Plan 2022–2023.

FOTOGRAFIJE PGD ČRNUČE

PGD ČRNUČE

AKTIVNO LETO ZA GASILCE

Tudi v jesenskem času so se vrstili požari barak na območju vrtičkov ob Savi. Do sredine novembra smo na tem območju posredovali kar dvajsetkrat. Največji težavi sta bili določitev lokacije požara in otežen dostop večjim gasilskim vozilom do mesta požara.

Konec septembra smo pomagali gasiti stanovanja v stolpnici na Bratovševi ploščadi. Serijo požarov na objektih so za krajši čas prekinile obsežne poplave, ko smo v eni noči s tremi ekipami posredovali na 24 lokacijah na območju Bežigrada, Šiške in Centra. Ko smo prišli na severno ljubljansko obvoznico, je vse plavalo. Bilo je tako, kot bi gledali reko, ne hitre ceste.

Nekaj dni kasneje smo posredovali še na mednarodni vaji *SILQUAKE 2020* na območju hipodroma Stožice, ker je avstrijski ekipi zaradi obilnega deževja voda zalila tabor.

Osemnajstega oktobra nekaj pred peto uro zjutraj je zagorelo na parkirišču v spodnjih Črnučah, blizu športnega parka Ludus. V požaru so bila poškodovana štiri vozila. Dve sta v celoti zgoreli. Gasilci PGD Črnuče in GB Ljubljana so požar pogasili in opravili preventivni pregled okolice. Kraj dogodka so si ogledali tudi policisti.

Letošnje leto je bilo za črnuške gasilce aktivno, saj smo do zdaj imeli že 61 intervencij. V letu, ki prihaja, bomo praznovali 110 let delovanja. Še naprej nameravamo skrbno in s srcem opravljati svoje delo ter služiti krajanom, da se boste počutili varno in boste lahko vedno računali na nas.

Prihodnje leto nameravamo posodobiti del voznega parka. Zamenjali bomo 23 let staro gasilsko vozilo cisterno z novo cisterno, ki bo primerna tudi za zahtevnejše terene. Prispevkov za nakup novega vozila bomo zelo veseli, saj je to velik finančni zalogaj za naše društvo.

V prihajajočem letu vam črnuški gasilci želimo zdravja in osebnega zadovoljstva.

Mina Dobravc, poveljnica PGD Črnuče

FOTO ŽARKO HOJNIK

NA KRATKO

TRADICIONALNA PRIREDITEV DAN SOSEDOV

Tudi letošnje leto nam ni prizaneslo s slabimi razmerami zaradi epidemije covid-19. Še spomladi smo si rekli, ah, saj jeseni bodo lahko prireditve po starem, z množično udeležbo, društva bodo delala s polno paro, za nastopajoče ne bo težav, prav tako ne z gostinsko ponudbo. A glej ga zlomka, zopet omejitve z vseh strani, tega ne smeš, tu pazi, ne preveč obiskovalcev na prireditvenem prostoru ...

Letos sta združila moči Kulturno umetniško društvo Svoboda in Medžimursko kulturno umetniško društvo – Ivan Car ter določila, da *Dan sosedov* bo, in to 7. oktobra od 15.30 do 18. ure. Prireditev je vodil Boris Car.

K sodelovanju smo privabili Pihalni orkester Bežigrad, Mešani in Ženski pevski zbor Medis KUD Svoboda Črnuče, Dixieland orkester Ljubljanske korenine KUD Svoboda Črnuče, folklorno in pevsko skupino Fijolice MKUD-IC, Ansambel ljubljanskih mažoret, folklorno skupino COF, ljudskega godca Toneta Malenška iz Podgorice in pevko Majdo Novak.

Zadnji dve leti je med glavnimi sponzorji Cvetličarna Rosa Vita s sedežem v poslovni stavbi Mercator Tehnike na Črnučah, ki nam za vsako prireditev pripravi cvetlični aranžma in cvetje pokloni, da ga lahko po prireditvi razdelimo nastopajočim, obiskovalcem v dvorani in seveda vsem sodelavcem, ki občinstvu niso vidni, a opravljajo drobna dela, ki prispevajo k uspešni izvedbi prireditve.

V predverju dvorane kulturnega doma so predstavili svojo dejavnost Slaščičarna Rašica, ki je ponudila sirove bureke ter jih razdelila obiskovalcem in nastopajočim na prireditvi, Gostilna Rogovilc, ki je za udeležence pripravila pice in jabolčne zavitke, Knjižnica Bežigrad – enota Črnuče, Zavod Mladi zmaji ČMC, Društvo upokojencev Podgorica – Šentjakob, članice sekcije ročnih del pri MKUD-IC Marija Podvez in Irena Kužel ter Galerija Furlan.

Prireditev je bila prijavljena in vodena po navodilih NIJZ, tako da nas ni presenetil obisk predstavnikov organov za notranje zadeve, ki so ugotovili, da imamo vse pod nadzorom.

Hvala vsem, ki ste pripomogli k uspešni izvedbi prireditve. Namen je bil narediti nekaj za vsaka ušesa in oči. Glede na odziv obiskovalcev mislim, da nam je to uspelo.
Helena Lampe

SPOMINSKE SLOVESNOSTI

OB DNEVU MRTVIH

FOTO BOGOMIR TROHA

Spet je prišel temačen jesenski čas, ko so bile naše misli ob dnevu spomina na mrtve usmerjene k tistim, katerih življenje je ugasnilo v bolečini in trpljenju, ki sta ga povzročila nacizem in fašizem kot posledici nesmiselne druge svetovne vojne. Združenje borcev za vrednote NOB Črnuče je v oktobrskih dneh pripravilo in se udeležilo številnih komemoracij v spomin na vse tiste, ki so dali življenje za to, da smo premagali uničujoč nacifašizem ter dočakali svobodo in mir.

Udeležili smo se komemoracije ZZB na Lancovem, kjer je spomenik ubitim talcem, med njimi tudi herojinji Rezki Dragar, imeli komemoracijo pri spomeniku padlim partizanom Rašiške čete v Selu pri Vodica, kjer je imela slavnostni govor Jadranka Vouk-Železnik, položili cvetje in sveče pri Kraljevi domačiji v Podgorici, kjer je z nami delila nekaj besed Iva Ropotar, ter pri spomeniku Rezke Dragar pri OŠ Dragomelj (govornica je bila Jadranka Vouk-Železnik), kjer so sodelovali tudi učenci te šole z mentorico. Cvetje in sveče smo položili tudi pri spomeniku ob M-trgovini v Podgorici.

Osrednja slovesnost je bila pri spomeniku žrtvam na črnuškem pokopališču. Glavni govornik je bil Jože Osterman, ki je poudaril, kako pomembno je ohranjati spomin na velika dejanja herojev NOB, ki so temelj sodobnega svobodnega sveta, ki ne upogne hrbta pred nobenim zlom. Z recitacijami in glasbenimi točkami so sodelovali učenci OŠ Maksa Pečarja, recitatorke članice ZB Črnuče in MePZ KUD Svoboda Črnuče.

Cvetje in sveče smo položili tudi v Parku herojev pred OŠ Maksa Pečarja na Črnučah, pri spomeniku Ceneta Štuparja v Rašiškem gozdu in pri osrednjem spomeniku padlim borcem NOB ter žrtvam sovražnikovega nasilja s Črnuč in sosednjih naselij pred črnuškim kulturnim domom. S svečami in cvetjem smo se poklonili tudi pred spominsko ploščo na gasilskem domu v Nadgorici in na hiši v Seliškarjevi ulici 4 na Črnučah, kjer sta živela zakonca Dragar.

Na vseh omenjenih slovesnostih, kakor tudi na slovesnostih na širšem območju Ljubljane, je bil s praporom NOB Črnuče prisoten tudi naš praporščak Sulejman Čerimović. Pri slovesnosti na črnuškem pokopališču so sodelovali tudi praporščaki 14. divizije, Ljubljanske brigade in ZB Lancovo. S tem smo izkazali veliko spoštovanje vsem, ki so plačali visok krvni davek za našo svobodo. Nikoli jih ne smemo pozabiti.

Marija Plazar

VRTIČKARSKO OBMOČJE

Na levem bregu Save bo sprehajalna pot

Na obsežnem vrtničarskem območju na levem bregu Save v spodnjih Črnučah so ljubljanski poklicni gasilci od lanskega septembra do prvih dni letošnjega novembra posredovali dvajsetkrat. Gasili so pomožne objekte na vrtničkih. Bežigranski policisti so na širšem območju vrtničkov obravnavali dvajset primerov podobnih požarov, ko so gorele barake, zabojniki za smeti in podobno. Na ljubljanski policijski upravi so pojasnili, da dogodke še preiskujejo, »med drugim njihovo morebitno povezanost, in intenzivno zbirajo obvestila za izsleditev za zdaj še neznanega storilca ali storilcev«. Po obnovi bo v obvodnem pasu tudi sprehajalna pot.

Vrtničarska sezona je večinoma končana, morda je na gredicah videti kakšen brstični ohrovt in radič, je pa v spodnjih Črnučah kljub kislemu vremenu še mogoče srečati ljudi, ki brkljajo po najetih parcelah, in sprehajalce. Po lanskem pozivu mestnega inšpektorata k odstranitvi lop in drugih objektov ter letošnjem začetku urejanja območja, ko je poleg ježiške župnije in nekaterih drugih zasebnih lastnikov tudi občina z nepremičninsko družbo Grizlo sklenila najemno pogodbo, je morda najvidnejša sprememba odstranitev objektov in vrtničkov s 40-metrskega priobalnega pasu. Tam je zdaj veliko zanemarnjenih parcel, zapuščenih betonskih površin, kjer so bile nekoč lope, in na kup zmetanih desk, tudi salonitk.

Z mestne uprave so sporočili, da se je občina odločila urediti 40-metrski obvodni pas, »ki je bil prej neprehoden, zaraščen, tudi s številnimi invazivnimi tujerodnimi rastlinskimi vrstami, predvsem pa zaseden z nelegalnimi objekti, ki so jih uporabniki postavili na uzurpiranih parcelah«. Lastnike teh objektov so pozvali, naj jih odstranijo, ker bodo območje začeli urejati. »Nekateri so to storili, nekateri so sežgali opremo, drugi pa preprosto vse pustili neurejeno.

Trenutno MOL sklepa pogodbo z Voko Snago, ki bo predvidoma decembra začela dela, v okviru katerih bo urejena tudi pohodna obvodna pot.«

UREDITEV DO PRIHODNJE POMLADI

Onstran obrežne poti je vse bolj ali manj po starem. Tudi lope so še večje, kot naj bi bile, na nadstandardno velikih parcelah je marsikje trata ali prostor za igrala. In žar, čeprav ti niso dovoljeni. Zunaj 40-metrskega pasu morajo po navedbah mestnega oddelka za varstvo okolja uporabniki do prihodnje vrtničarske sezone urediti parcele tako, kot je to predpisala občina (velikost lope, višina ograje, delež parcele z obveznim vrtom ...). Če teh zahtev ne bodo izpolnili, bo Grizlo prekinil zakupno razmerje. Na občini so dodali, da je bilo že doslej na območju veliko aktivnosti, predvsem je bilo odpeljanih ogromno azbestnih, gradbenih in kosovnih odpadkov.

Vrtničarsko območje na levem bregu Save je del obsežnega, 28 hektarov velikega območja, ki je večinoma poraščeno z gozdom. Spomladi je nekatere uporabnike zmotila višina najemnine. Z oddelka za varstvo okolja so ponovno pojasnili, da občina »podjetju Grizlo ne določi ali sugerira, kakšna naj bo cena zakupa«. Ponovili so, da je imelo to podjetje »sklenjene pogodbe z lastniki zasebnih zemljišč, ki jih je oddajalo v podzakup po ceni evro na površinski meter na leto. Po enaki ceni oddajajo tudi vrtničke, ki so na zemljišču MOL.« Na občini menijo, da je cena primerna. Dodali so, da je podjetje Grizlo »že vložilo znatna sredstva v ureditev tega območja, saj je bilo treba sestaviti evidence (več kot petsto uporabnikov prostora), izvesti geodetski posnetek območja, urediti odvoz odpadkov ...«

Ob našem obisku je bilo mogoče zaznati kup smeti ob napisu, da je odvoz odpadkov prepovedan, vendar bi

po količini lahko sklepali, da smeti tudi odvažajo. Sprememba je v (ne)urejenosti: vedno več je zapuščenih parcel in stavbnih kreacij na njih. Očitno so številni vrtničkarji opustili dejavnost. Na MOL so poudarili, da je »primerjava z vrtnički, ki jih je uredila občina, neustrezna, saj gre za povsem drug koncept vrtničkov. Vrtničkarji na mestnih urejenih območjih nimajo nobene zasebnosti – imajo skupne lope, skupni prostor za druženje in svoje gredice, kjer vrtnarijo.« To drži za večino območij, ne pa za draveljske vrtničke, kjer je cena evro za kvadratni meter na leto, urejenosti pa za zdaj niti približno ni mogoče primerjati.

Na mestnem inšpektoratu so na vedli, da je »vidna razlika v urejenosti območja, preden je upravljanje prevzela družba Grizlo in danes«. Vrtničkarji so 40-metrski vodovarstveni pas ob Savi zapustili, »na žalost pa se na preostalih delih še vedno pojavljajo posamezniki, ki nočejo sodelovati z družbo Grizlo ter uskladiti objektov, zoper inšpekcijske odločbe o odstranitvi pa vlagajo pritožbe in tako zavlačujejo postopke ureditve območja«. Inšpektorat je letos opravil več nadzorov na omenjenem območju, tako zoper konkretne zavezance kot preventivnih. Izdal je osem odločb, s katerimi je zavezancem naložil odstranitev objekta.

POLNI MESTNI VRTIČKI

Vsa mestna vrtničarska območja so trenutno oddana. Najdaljše čakalne vrste so na območjih Dravlje, Štepanja vas, Muste in Grba, so navedli na oddelku za varstvo okolja. Se pa najemniki vrtničkov vse leto menjavajo, nekateri zaradi starosti ne morejo več obdelovati vrta, nekateri ne spoštujejo pravil in jim odpovejo zakupno razmerje, nekateri preprosto nimajo več interesa za obdelovanje vrta. V tem primeru prost vrtniček zasede naslednji v čakalni vrsti. Zanimanja za najem mestnih vrtničkov je namreč vsako leto več, zlasti se je okrepilo med epidemijo. Na občini so zapisali, da so vrtničkarji na urejenih območjih z letošnjo sezono zelo zadovoljni tudi zaradi učnih vrtov in številnih izobraževalnih dejavnosti, kjer dobijo veliko znanja in informacij o vrtnarjenju.

Aleš Stergar

TRAJNOSTNA MOBILNOST

S KOLESOM IZ KAMNIKA V LJUBLJANO

Po štirih letih priprav kolesarskega projekta in odobritvi evropskih sredstev so predstavniki kamniške, mengeške, trzinske in ljubljanske občine 11. novembra v samostanu Mekinje podpisali pogodbo o gradnji regionalne kolesarske povezave. Iz Kamnika se bo mogoče pripeljati v Ljubljano že čez slabo leto. Vzpostavitev kolesarske povezave v najgostejše poseljene dele regije bo omogočila uporabo koles za vsakdanja opravila, s čimer bo uresničen cilj trajnostne mobilnosti, so poudarili podpisniki pogodbe, župan Občine Kamnik Matej Slapar, podžupan Mestne občine Ljubljana Aleš Čerin, župan Občine Mengeš Franc Jerič, župan Občine Trzin Peter Ložar in direktor družbe KPL, d. o. o. Radenko Čubič.

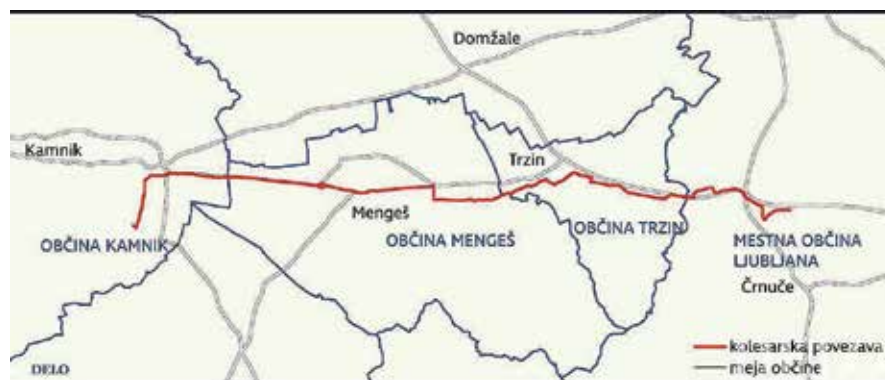
FOTO PIXABAY

Začetek izvedbe projekta je predviden v kamniški občini v Podgorju oziroma na Duplici in se bo hkrati z regionalno cesto nadaljeval po Mengeškem polju do krožišča v Mengšu. V mengeški občini bo mogoče kolesariti skozi mestno središče oziroma po Slovenski cesti do južnega krožišča, kjer bo steza zavila proti zahodu ter se nadaljevala skozi naselje Loka pri Mengšu proti Trzinu. V trzinski občini bo potekala po industrijski coni, kjer bodo izboljšali obstoječo kolesarsko pot. Na koncu industrijske cone bo kolesarska povezava na obstoječem semaforiziranem križišču prečkala Štajersko cesto in se nadaljevala po obstoječi enostranski dvosmerni kolesarski stezi. Projekt se bo sklenil na križišču Dunajske in Štajerske ceste v Ljubljani, od koder poteka obstoječa kolesarska povezava prek Črnuče. Po lanskih podatkih je v štirih sodelujočih občinah živelo skoraj 338.000 prebivalcev, od tega jih je 11.000 vsak dan potovalo med omenjenimi občinami na delovno mesto, 2400 pa je bilo dijakov in študentov.

Glavna cilja pri načrtovanju kolesarske povezave sta povečanje kakovosti življenja prebivalcev v omenjenih občinah in spodbujanje ljudi k zdravemu načinu življenja. Za gradnjo skoraj 14 kilometrov dolge kolesarske infrastrukture so na javnem razpisu izbrali ljubljansko podjetje KPL. Kolesarski projekt vodi evropska projektna pisarna v Kamniku, ki ji je skupaj z občinami uspelo pridobiti podporo za črpanje nepovratnih sredstev. Vrednost naložbe je 3,8 milijona evrov, od tega bo Evropska unija prispevala skoraj 2,5 milijona evrov, dobrih 620 tisočakov bo primaknila država, štiri občine pa bodo skupaj prispevale 716.000 evrov.

Poleg dviga kakovosti bivanja, varovanja okolja in spodbujanja zdravega načina življenja bo s kolesarsko povezavo kolesarjem omogočena hitra povezava do javnega potniškega prometa. Zaradi tega bo manj izpustov toplogrednih plinov in porabe fosilnih goriv. Bivalne razmere v vseh štirih občinah se bodo izboljšale.

R. G.

NA KRATKO

OB DVAJSETLETNICI DELOVANJA PODJETJA VETO

Z veseljem se oziram v leto, ki se izteka. V Vetu smo se naučili, da težko leto s pravim odnosom do poslovnih partnerjev in strank prinaša dolgoročne rezultate. Spoznali smo vrednost pravih vezi, ki so postale še trdnejše. Na naše trgovske police smo postavili nove prodajne programe, ki so še utrdili naš položaj na trgu, kjer je veliko ponudnikov. S strokovnimi nasveti domače tehnične ekipe, kakovostnim prodajnim programom ter zaledjem dobrih obrtnikov, ki so na uslugo končnemu uporabniku, smo prepoznavni v svetu ogrevanja, prezračevanja, hlajenja in vodovoda. Smo del velike skupine Veto Group, povezani smo s člani po Sloveniji, od Kopra do Beltincev, od Prevalj do Radovljice, Kranja, Radomelj, Celja, Nove Gorice in Postojne. Smo velika družina, ki še raste na podlagi zdravih vrednot.

V Vetu smo letos zaznamovali dvajsetletnico delovanja. V podjetju je zaposlenih 40 sodelavcev, ki delujemo na oddelkih maloprodaje, komerciale, strokovne tehnične podpore in logistike. Veseli nas, da so zaposleni zvesti podjetju, saj vsak posameznik pomeni dodano vrednost, na kateri podjetje gradi lastno prihodnost. Hvala, da ste bili z nami.

Katja Podbevšek, Veto d. o. o.

RAZVEDRILO

ŠALE

Prijatelj me je pred kratkim povabil na finale svetovnega prvenstva v nogometu, ostala mu je še ena vstopnica. Na žalost se bom na ta dan poročil. Če poznate koga, ki ga zanima, mi, prosim, sporočite: čakala bo pred magistratom, je svetlolasa, visoka 1,70 metra in ime ji je Urška.

V lekarno pride 70-letnik in reče: »Rad bi viagro.« Farmacevt vzame zavojček, moški takoj vzame tableto, jo zdrobi na pultu in skozi nos potegne moder prah. Presenečen farmacevt reče: »Ampak to počnete narobe!« Starec pravi: »Pomirite se, pri mojih letih se spolnost itak odvija samo v glavi.«

Predstavniki Coca-Cole se sreča s papežem in reče: »Plačali bomo deset milijonov evrov, če bo služba odslej rekla: 'Daj nam danes našo dnevno kokakolo.'«

Papež je odgovoril: »Nemogoče, tega ne moremo storiti.«

Predstavniki: »Cerkvi bi plačali sto milijonov.«

Papež razmišlja in vpraša svojega vodjo marketinga: »Kako dolgo traja pogodba s pekarno?«

»Oče, kaj je alkoholik?«

»Ali vidiš dve ptici na veji? Alkoholik bi videl štiri.«

»Ampak očka, tam je samo ena ptica.«

Skoraj vsaka ženska ima svojega cepilca, če pa ima zraven še kakšnega, se to imenuje »poživitveni odmerek«.

Moški so kot vino. Eni so z leti čedalje boljši, drugi pa vse bolj podobni sodu.

Eden od profesorjev matematike, ki radi rečejo Bog zna za 5, jaz znam za 4, vi pa v najboljšem primeru lahko dobite 3, je presenetil učence z nalogo: Predstavljajte si, da ste s 25 potniki v avtobusu, ki vozi s hitrostjo 60 km/h v smeri jugozahoda, temperatura je 20 stopinj Celzija, ob cesti teče potok, v katerem ima voda temperaturo 14 stopinj Celzija, šoferju manjkata dva sprednja zoba. Sobota je. Koliko let imam?

V razredu zavlada tišina. Profesor se zmagoslavno reži.

Janezek dvigne dva prsta, profesor pa cinično:

»No, Janezek?«

»Stari ste 44 let!«

»Bravo! Kako si pa prišel do tega?«

»Enostavno: Pri nas imamo soseda Mihca, ki je star 22 let. O njem pravijo, da je napol idiot.«

Včeraj sem se s kolesom odpravil v trgovino po steklenico viskija. Kupil sem steklenico in vrečko obesil na kolo. Ko sem odhajal, sem pomislil, da bi se vrečka lahko strgala, steklenica pa padla

ven in se razbila. Zato sem raje spil viski, preden sem sedel na kolo. Pokazalo se je, da je to bila zelo modra odločitev, saj sem na poti domov sedemkrat padel s kolesa.

Tik pred božičem gre Jože v cerkev in vzame Marijo iz jasli. Župnik ga opazuje. Naslednji dan se vrne v cerkev in vzame svetega Jožefa. Župnik ga spet opazuje. Naslednji dan Jože spet pride v cerkev. Tokrat v posteljico odloži list. Župnik ga vzame in prebere: »Dragi Kristus, če letos ne dobim gameboya, ne boš nikoli več videl svojih staršev.«

Sedem let nisem poskusil alkohola. Sedem let nisem prižgal cigarete. Sedem let nisem gledal in letal za ženskami. Potem me je mama prijela za roko in odpeljala v šolo. Tam se je pa začelo ...

»Zakaj si tako žalosten? Kaj se je zgodilo?« vpraša Peter prijatelja Jožeta.

»Oh, tašča je umrla!«

»Moje sožalje,« reče Peter.

»Hvala. Veš, govor župnika me je tako pretresel. Rekel je, da bomo v nebesih spet skupaj.«

SUDOKU

2	1	7	8	6	9	5
8	9	4	1	5	6	2
6	5	2	9	3	8	7
9	7	3	5	4	1	8
4	6	5	1	8	2	9
8	1	6	7	9	2	5
7	9	8	5	1	6	2
1	2	8	6	4	5	9
5	6	9	2	8	7	1

7	1		8		6		3	5
		9	1		3	4		
4		2		7		1		3
3				8				4
9		1		4		2		6
		8	4		2	3		
5	4		9		8		1	2

2	8	6	7	9	1	5
5	9	8	1	2	7	6
4	1	7	6	5	9	2
8	2	5	9	7	1	6
9	4	1	5	6	8	7
7	6	2	4	8	5	9
6	5	4	1	7	2	8
8	2	4	9	6	1	5
1	7	9	8	2	5	6

				2				
7								3
6	8		7		3		5	9
1	6	5				3	9	7
2	7	8	3		5	1	4	6
9	3	4				5	2	8
8	2		6		9		1	4
4								5
				8				

KRIŽANKA

KRIŽANKA ZA KRATEK ČAS	VEČJI KOS POHIŠTVA	ANG. POMORSČAK IN PISEC (WALTER)	BLAGAJNIŠKI IZTRŽEK	NOVINAR IN PESNIK BABAČIČ	JUNAK INDIJ. EPA MAHA-BHARATA	ORGAN, V KATEREM NASTAJAJO TROSI	BEBAVOST, IDIOTIZEM	PREBIVALEC RADELEKA		
ORIENTACIJSKA TOČKA										
PODSTREŠNO STANOVANJE										
ALKALIČNA, DUŠIK, SPOJINA V RASTLINAH										
KAN. SMUČAR (ERIK) OBDOBJE MEZOZOIKA						OSNOVNA ZAČIMBA MIŠLJENJE, UMEVANJE				
ŽELIMO VAM SREČNO, ZDRAVO 2022	VNETJE OBUŠESNE SLINAVKE, MUMPS	SAMICA LEOPARDA	STARA ENOTA ZA DELO	TJAŠA ODER	VSUTJE	MASSENET. OPERA TOMBOL. ZADETEK	MUZIKALJE BLAGO ZA KAVBOJKE			
PREVAL V ZAHODNI MAKE-DONIJI								VAS V OBČINI IDRİJA HROŠČ NA TRTI		
AMERIŠKA GLASBENA SKUPINA								NOVINAR-KA LEILER PROŽNA PLETENINA		
VRSTA TROBILA				PRITOK ZAHODNE MORAVE V SRBIJI				MOJŠTER BENES. RENESANSE SEBIČNEŽ		
OTO PESTNER			KOBALT	RUSKI LIT. (BORIS) INDIJSKI ŠAHIST					ODCEPITEV VEČJE GODALO	
ŽIVALSKA NOGA					PESNIK GRUDEN	PODELITEV IMENA		ŠPARTANSKI KRALJ (anagram SIGA)	BRITAN. IGRALKA (DEBORAH)	OTO VRHOVNIK IGRALKA NIELSEN
IRONIČEN ČLOVEK, ZLASTI PISATELJ								TERMIN GRŠKA BOGINJA NESREČE	MUSLIM. SODNIK PERJE PRI REPI	
TOMAŽ DOMICELJ			IND. MESTO (TADŽ MAHAL) (ZVIJON)					FR. DRAMATIK (EUGENE) ŠAMPION		
Z IKONAMI OZALJŠANA STENA V PRAVOSL.									ZADRUGA V CARSKI RUSIJI	
FR. PISATELJICA (GEORGE)					PREIZKUS ZNANJA				NORICA, NEUMNICA	

Rešitev križanke bomo objavili v naslednji številki glasila Črnuški glas.

SUDOKU

3	5		6		9		7	4
9			5		7			8
	6	3				2	9	
	7	5	9		2	8	4	
	9	4				5	6	
4			7		5			2
5	2		4		3		8	6

9	8	7	6	5	4	3	2	1
6	5	4	3	2	1	9	8	7
3	1	5	6	7	9	8	4	2
1	9	5	8	7	6	4	2	3
4	7	8	2	9	6	5	7	1
7	6	2	9	5	1	4	8	3
8	4	9	7	5	2	1	6	3
5	2	6	1	8	4	9	7	3
2	4	1	6	2	9	8	5	7

		2		3		6		
	3						9	
5		6	8		9	3		7
		7	4		3	2		
4				8				9
		3	9		5	8		
2		8	6		7	9		3
	7						2	
		9		1		5		

8	7	5	2	1	6	9	4	3
9	2	8	6	5	1	7	4	3
1	6	7	9	8	5	2	4	3
9	8	5	7	6	4	2	1	3
6	4	1	8	2	5	9	7	3
1	5	2	9	7	4	8	6	3
7	9	6	2	8	9	1	5	4
2	6	1	9	5	7	4	8	3
5	8	9	4	1	2	6	7	3

RECEPT

ŠIROKI REZANCI S KOZICAMI

SESTAVINE

- 400 g širokih rezancev
- 250–300 g izluščenih repkov kozic
- nekaj celih kozic (za okrasitev)
- 50 g masla
- 250 g sladke smetane
- 50 g parmezana
- 1 drobna čebula
- 1 žlica limonovega soka
- sol
- beli poper v zrnu
- 2 stroka česna
- 3 dl belega vina
- nasekljan peteršilj

PRIPRAVA

1. Zamrznjene repke kozic damo za nekaj minut v segreto ponev, da se odtajajo. Vodo odlijemo, repke kozic damo na krožnik in jih pokapljamo z limonovim sokom.
2. V večji posodi skuhamo testenine v slani vodi. Medtem olupimo ter nasekljamo česen in čebulo ter naribamo parmezan.
3. V ponvi segrejemo maslo, na katerem popražimo čebulo, da postekleni, dodamo kozice ter jih na hitro opečemo. Dodamo še česen, in ko zadiši, zalijemo z vinom. Dodamo sesekljan

peteršilj in kuhamo toliko časa, da vino izpari, kozice pa se rahlo zapečejo.

4. Dodamo smetano in parmezan ter omako počasi zavremo in kuhamo 5 minut. Začinimo s poprom, soljo in malo limonovega soka.

5. Kuhane testenine stresemo v ponev z omako in dobro premešamo. Okrasimo jih s celimi kuhanimi kozicami, ki smo jih pogreli v vreli vodi, v kateri smo kuhali testenine, peteršiljem in češnjevimi paradiznikom ter takoj postrežemo.

Dober tek!

*Želimo vam lepe
praznike in srečno
novo leto 2022!*

KOLEKTOR

www.kolektor-etra.si